

A főváros pénzügyi tervei

Bódy Tivadar alpolgármester nyilatkozik a Világ-nak a főváros új jövedelmeiről, a Villamos Városi Vasutársaság koncessziójának meghosszabbításáról, az ingatlanértékadóról, az új kölcsönről és a deficitről.

Az új esztendő új kötelezettségeket ró a főváros vezetőségére. Folytatni kell a megkezdett munkát és meg kell valósítani azokat a terveket, amelyeket a múlt esztendő restanciáival együtt hozott át a tanács az ó-esztendőből. Itt van a közlekedési és közegészségügyi kérdések komplexuma, amelyek részét ebben az esztendőben kell megoldani. A tervek megvalósításához természetesen pénz, sőt sok pénz kell. Éppen azért érdekesnek tartottuk megkérdezni dr. Bódy Tivadar alpolgármestert a tanács terveiről és szándékairól. Dr. Bódy Tivadar alpolgármester részletesen nyilatkozott munkatársunk előtt a tervekről.

— Két rossz esztendő terhe nehezedik a főváros háztartására — mondta az alpolgármester — az idei és tavalyi esztendőé. A rossz gazdasági viszonyokat megérezte a főváros is; egyik-másik bevételi tétel megcsappant és kétségtelen, hogy a főváros számadásai, amelyek nemrégiben 5—6 millió korona fölösleggel zárultak, most deficitet fognak eredményezni. A deficit körülbelül egy-kétmillió koronát fog kitenni. Azonban reméljük, hogy ezek az esztendők csak átmeneti esztendők, amelyeket a gazdasági fellendülés nagyszerű ideje fog felváltani. Annyi kétségtelen, hogy a főváros jövedelmeit szaporítani kell, amelyek a városi kölcsönök kamatterheit busásan fedezik. A jövedelmek gyarapítására megvannak a terveink, de sietek kijelenteni, hogy e tervek között a községi adópótlék felemelése nem szerepel. Mi a főváros jövedelmeinek gyarapítását elsősorban a meglevő és az ezután megszerzendő városi üzemek jövedelmeinek fokozásától várjuk. Az új gázgyár, a városi elektromos telep, a Magyar Villamosági r.-t. megváltandó elektromos telepe, az autobusz mind-mind alkalmas rá, hogy a főváros háztartásának bevételeit jelentősen fokozzák.

De a jelenleginél sokkalta nagyobb jöve-

Közp. nyomt. XX

Iktatószám

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

389.6

Szerző

Hely

Cím

A főváros pénzügyi tervei.

Idő

1914

Forrás:

Világ

Személy

Bp.

1914 1/4

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

delmet remélünk a Villamos Városi Vasutból is, amelynek a főváros tudvalevően főrésztvényese. A Villamos Városi Vasutársaság 45—50 millió koronás beruházással új rentabilis vonalakat akar építeni. Az új beruházások jelentősen fogják fokozni a Villamos Városi Vasut jövedelmeit, és e jövedelmek fokozásának a főváros hasznát látja mint a vállalat főrésztvényese és hasznát látja különben is, mert jelentősen megnő az az összeg, amelyet részesedés címen fizet a vállalat a fővárosnak. A vállalat ezt az újonnan beruházandó tőkét a koncesszió lejártáig: 1940-ig nem tudná törleszteni. Ezért a Városi Vasut koncesszióját ki akarják tolni 1965-ig, ami azt jelenti, hogy a vállalat még le nem törlesztett részvény- és kötvénytőkéjét nem 26, hanem 51 esztendő alatt törleszteni. A törlesztés végső idejének kitolása természetesen jelentősen finansiális könnyebbülést jelent a vállalatra. Éppen ezért ezt a kedvezményt nem is adnánk ingyen, hanem a vállalat a fővárosnak fizetendő részesedése kulcsát nagymértékben felemelné. Ma, mint ismeretes, részesedés címen a bruttó forgalmi bevételekből 3%-ot fizet a vasutársaság a fővárosnak. Ez a 3% a múlt évi forgalom után körülbelül 300,000 koronát tesz ki. A részesedés kulcsának a felemelése után azonban ez a jövedelem meghaladná az egymillió koronát, szóval csupán ennél az egy tételnél 700,000 koronánál nagyobb összeggel gyarapodnék a főváros jövedelme. Egyébként pedig érintetlenül maradnának azok a jogok és előnyök, amelyeket a Villamos Városi Vasutal kötött szerződés a fővárosnak biztosít. Így érintetlenül marad a szerződésnek a megváltásra és a háramlásra vonatkozó része. A főváros tehát 1917-től kezdve a vállalatot megválthatja, ha

jónak látja; és ha nem váltaná meg, abban az esetben a vasut minden felszerelésével üzemképes állapotban a főváros tulajdonává válik. A jelenlegi szerződés és az újonnan kötendő szerződés között csupán az a differencia, hogy abban az esetben, ha 1940-ben a főváros birtokába venné a vasutat: a vállalatnak 1940-ig le nem törlesztett részvény- és kötvénytőkéje törlesztésének a terhére a főváros vállalja magára. Ezzel szemben azonban egy negyvenöt—ötvenmillió koronás új tőkével megépített hálózatot kap. A részesedési kulcs jelentősen felemelésén kívül a főváros még egyéb előnyöket is köt ki magának. Így kiköti, hogy a vállalat az új kibocsátású részvények bizonyos kvótáját parin köteles a főváros rendelkezésére bocsátani. Ennyi kedvezmény ellenében a koncesszió-meghosszabbításon kívül a vállalat

is reflektál újabb kedvezésekre. Így a jegyárak arányosítását és rendezését akarja, ami a jegykezelés egyszerűsítésével lenne összekapcsolva. A Villamos Vasut dolgát — mint Bérczy polgármester ur a közgyűlésnek megígérte — valószínűleg két hónap múlva fogják a közgyűlés elé terjeszteni.

Az új jövedelmi források közt szerepel az automobil-adó, az üres telkek megadóztatása és az ingatlan érték-adó, amely akárhány külföldi nagyvárosnak jelentősen bevételt biztosít. Az ingatlan érték után való megadóztatása azt jelenti, hogy az ingatlan értékéből, amelyet a folyton-folyvást fejlődő város tesz napról-napra értékesebbé, valamiképp lead a városnak ebből az értékből. Ez a legigazságosabb adó, amelytől én sokat remélek. Nekem az a tervem, hogy ezt az adót évről-évre vesse ki a város és ne úgy, mint ahogy néhány német városban megpróbálták, hogy ezt az adót csak akkor fizessék, ha az ingatlan gazdát cserél.

Az új jövedelmi forráson kívül az új beruházások fedezésére sürgősen gondoskodnunk kell a 270 millió koronás kölcsön utolsó részletének a megszerzéséről. Az a tervünk, hogy a folyó beruházások fedezésére egy 100—120 millió koronás kötvénykölcsönt veszünk föl és ebből fizetjük ki a nyolcvanmillió koronányi függő kölcsönt. Már kaptunk is néhány ajánlatot, de egyelőre várunk, míg jobban enyhülnek a viszonyok. Azt hiszem, hogy februárban vagy legfőleg márciusban abban a helyzetben leszünk, hogy fölvehetjük az új kölcsönt; még pedig minden valószínűség szerint külföldi pénzeszoportnál elégítjük ki pénzzükségletünket, mert a kormány a helyi piacot a közel multban annyira igénybe vette, hogy idehaza olcsó pénzt nem igen kaphatnánk. De nem is lenne helyes, ha ezekben a rossz időkben a magyar ipar és kereskedelem elől elvonnánk százhusz milliót.